

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының 2015 жылғы 9 қарашадағы № 175 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 7 желтоқсанда № 12362 болып тіркелді.

Р Қ А О - н ы ң е с к е р т п е с і !

Бұйрық 01.01.2015 ж. бастап қолданысқа енгізіледі

"Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12-бабының 5) тармақшасына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 24 қыркүйектегі № 1011 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі туралы ереженің 17-тармағының 258) тармақшасына сәйкес, **БҰЙЫРАМЫН:**

Ескерту. Кіріспе жана редакцияда – ҚР Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті Төрағасының 02.04.2020 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесі бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің Өндіріс және қоршаған орта статистикасы басқармасы Заң басқармасымен бірлесіп заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның мерзімді баспасөз басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялануға жіберілуін;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің Өндіріс және қоршаған орта статистикасы басқармасы осы бұйрықты жұмыс бабында басшылыққа алу және пайдалану үшін Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің құрылымдық бөлімшелеріне және аумақтық органдарына жеткізсін.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының жетекшілік ететін орынбасарына (Ж.Ә. Жарқынбаев) жүктелсін.

5. Осы бұйрық 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Төраға

Ә. Смайылов

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті
төрағасының
2015 жылғы 9 қарашадағы
№ 175 бұйрығымен
бекітілген

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесі

Ескерту. Әдістеме жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті Төрағасының 02.04.2020 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Жалпы ережелер

1. Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесі (бұдан әрі – Әдістеме) халықаралық стандарттарға сәйкес қалыптастырылатын және Қазақстан Республикасының "Мемлекеттік статистика туралы" 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес бекітілетін статистикалық әдіснамаға жатады.

Осы Әдістеме жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулар шеңберінде әкімшілік деректерді пайдалана отырып, ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы және нақты көлем индексі статистикалық көрсеткішінің жылдық және ағымдағы есептеулеріне негізгі тәсілдерді анықтайды.

Әдістемені Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті және оның аумақтық органдары ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы және нақты көлем индексі статистикалық көрсеткішін қалыптастыру кезінде қолданады.

Әдістеме "ҚАЗСТАТ: Ұлттық статистика жүйесін нығайту жөніндегі жоба" жобасының шеңберінде ауыл шаруашылығы статистикасы саласында еуропа елдерінің тәжірибесін зерделеу, соның ішінде Данияның Статистикалық офисінің мысалы негізінде ауыл шаруашылығында өнімнің және көрсетілетін қызметтің жалпы шығарылымының есептеулерін ескере отырып әзірленді. Әдістемені әзірлеу кезінде дат статистиктерінің ауыл шаруашылығындағы жалпы шығарылымының есептеулері бойынша халықаралық стандарттарды ұлттық шоттар жүйесінің талаптарына бейімдеуге қатысты ұсынымдары назарға алынды.

2. Осы Әдістемеде Заңда айқындалған мәндердегі ұғымдар мен мынадай негізгі анықтамалар қолданылады:

1) ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы – аграрлық сектор саласында, сонымен бірге өткізу үшін сондай-ақ өзінің жеке тұтынуына құрылған өнімдер мен көрсетілетін қызметтердің жалпы құны. Ол ауыл шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтердің) жалпы шығарылымынан, аңшылық шаруашылығында, орман өсіру мен ағаш дайындауда, балық аулау мен балық өсірудегі өндірілген өнімнің (көрсетілетін қызметтің) құнынан қалыптасады;

2) ауыл шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы – аяқталмаған өндіріс құнының жыл басынан жыл соңына өзгеруін қоса алғанда өсімдік және мал шаруашылығында құрылған өнімдер мен көрсетілетін қызметтердің жалпы құны;

3) ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтер – егіншілік, ашық топырақтағы көкөніс өсіру және гүл өсіру саласында көрсетілген қызметтер, қорғалатын топырақта ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіру бойынша көрсетілетін қызметтер, өнімді жинауды қоса алғанда, бау шаруашылығы, жүзім шаруашылығы саласындағы және басқа да көпжылдық екпелердің плантацияларындағы көрсетілетін қызметтер, агромелиоративтік жұмыстарды жүргізу бойынша көрсетілетін қызметтер, өсімдік шаруашылығы өнімдерін және өзге де ауыл шаруашылығы жүктерін тиеу, түсіру және тасымалдау бойынша көрсетілетін қызметтер, ауыл шаруашылығы дақылдарын аурулар мен зиянкестерден қорғау бойынша көрсетілетін қызметтер, тыңайтқыштар дайындау және енгізу бойынша көрсетілетін қызметтер, мал өсіру бойынша қосымша көрсетілетін қызметтер, өнімді жинағаннан кейінгі ауыл шаруашылығының көрсетілетін қызметтері, көбейтуге арналған тұқымдарды өңдеу және дайындау бойынша көрсетілетін қызметтер, тәлімбақтардың көрсетілетін қызметтері;

4) аңшылық шаруашылығындағы өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемі – жабайы аңдар мен құстарға аңшылық құру нәтижесінде ауланғандардың құнын, жабайы аңдарды қорғау, олардың саны мен орналасуын есепке алу, аңшылық шаруашылығын жүргізу мен аңшылық экономикалық зерттеулер жүргізу, аңшылық шаруашылығын жүргізуге жұмсалған шығындар, аңшылық және жабайы аңдар мен құстарды өсіру саласындағы көрсетілген қызметтердің құны;

5) балық аулау және балық өсірудегі өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемі – ауланған балықтың, теңіз өнімдері мен теңіз материалдарының (шаян тәрізділер, былқылдақ денелілер, тасбақалар, асцидиялар, теңіз кірпілері, табиғи інжу, губка, маржан, балдырлар), теңіз организмдері мен дақылдарын көбейту жөніндегі жұмсалған шығындардың, сонымен қатар балық аулаумен және балық өсірумен байланысты көрсетілген қызметтердің құны;

6) мал шаруашылығының жалпы өнімі – ауыл шаруашылығы малдарынан алынған барлық өнімдердің құны (сүт, жұмыртқа, жүн, тері және т.б.), шаруашылықта сойылған немесе союға өткізілген мал мен құстың құны, ара шаруашылығы мен терісі бағалы аң шаруашылығы өнімінің құны;

7) нақты көлем индексі – салыстырылып отырған кезеңде саладағы өндіріс көлемінің өзгеруін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіш;

8) орман өсіру саласындағы өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемі – басты мақсатта пайдалану және орманды күтіп-баптау үшін ағаш кесу, орман екпелерін қайта құрумен және іріктеме санитарлық кесу барысында дайындалған сүректің құны, орман өсіру, орманды қалпына келтіру және орман орналастыру бойынша шығындар, орман өсіру және ағаш дайындамаларымен байланысты көрсетілетін қызметтердің құны;

9) өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі – өсімдік шаруашылығында аяқталмаған өндіріс құнының жыл басынан жыл соңына өзгеруін қоса алғанда ағымдағы жылғы түсімнен алынған барлық ауыл шаруашылығы дақылдарының (дәнді, бұршақты және майлы дақылдар, тамыржемістілер мен түйнекжемістілер, темекі, көкөністер мен бақша дақылдары, жемістер мен жидектер, азықтық дақылдар, гүлдер және өсімдік шаруашылығы өнімдерінің басқа да түрлерінің) құны;

10) өсімдік шаруашылығында аяқталмаған өндіріс құны – жерді өңдеу бойынша көрсетілетін қызметтер – сүдігер жырту, сүрі жерді көтеру, алдағы кезеңдегі түсіміне күздік дақылдарды егу үшін жерді дайындауға жұмсалған шығындар, бақтарды егуге, өңдеуге және ұстауға жұмсалған шығындар кіреді;

11) салыстырмалы бағалар – белгілі бір жылдағы немесе кезеңдегі әр түрлі кезеңдердегі өндірістің нақты көлемін құндық мәнде салыстыру кезіндегі база үшін шартты түрде қабылданған бағалар;

12) ұлттық шоттар жүйесі – елдің экономикалық қызметінің нәтижелерін сипаттайтын белгілі бір шоттар мен кестелер жиынтығы түрінде құрылған статистикалық көрсеткіштер жүйесі.

2. Салалық жіктеу

3. Ауыл, орман және балық шаруашылықтары статистикасына ауыл шаруашылығы қызметтерінің белгілі бір класында техникалық реттеу туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әзірленген және бекітілген "Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуішіне" (бұдан әрі – ЭҚЖЖ) сәйкес жұмыс істейтін бірліктердің экономикалық қызметін көрсететін статистика жатады.

ЭҚЖЖ-ға сәйкес ауыл шаруашылығы өндірісі "Ауыл, орман және балық шаруашылығы" А секциясында жіктелген. Бұл секцияға өсімдіктерден және жануарлардан алынатын табиғи ресурстарды пайдалану кіреді, ауыл шаруашылық дақылдарын өсіру, жануарларды бағу және көбейту, орман және өзге де өсімдіктерді,

жануарларды фермаларда немесе үйреншікті тіршілік ету орындарында көбейту сияқты қызмет түрлерінен тұрады.

4. А секциясы үш бөлімнен тұрады: "Өсімдік және мал шаруашылықтары, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну" (01-бөлім), "Орман шаруашылығы және ағаш дайындау" (02-бөлім), "Балық аулау және балық өсіру" (03-бөлім).

5. 01-бөлім "Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық, осы салаларда көрсетілетін қызметтерді қоса ұсыну" бөлімі ашық және жабық топырақта ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіру, жануарлардан алынатын өнімдерді өндіру, ауыл шаруашылығында қызмет көрсету кіреді. Бұл бөлімге сонымен бірге аңдарды аулау бойынша, аңшылық, құстарды және жабайы жануарларды өсіру кіреді. Бұл бөлімге ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу, ауыл шаруашылығы алқаптарын жобалау, ауыл шаруашылығы өнімдерін сату бойынша қызметтер, ландшафты сақтау және оған күтім жасау енгізілмейді. Бұл бөлім жеті топтан тұрады.

01.1-топ "Бір немесе екіжылдық дақылдарды өсіру" көпжылдық емес дақылдарды, яғни екеуден артық емес өсіп-өну және даму кезеңі өмір сүретін өсімдіктерді өсіру бойынша қызметті қамтиды. Мұнда дәнді және бұршақты дақылдар, майлы дақылдар, тамыржемістілер мен түйнекжемістілер, темекі, мақта, азықтық дақылдар және гүлдерді өсіру қызметі жатады.

01.2-топ "Көпжылдық дақылдарды өсіру" ауыл шаруашылығы өсімдіктерін, яғни екіден артық өсіп-өну маусымына шыдайтын өсімдіктерді өсіру қызметін қамтиды. Бұған жүзім өсіру, цитрустық, шекілдеуікті және сүйекті және жидекті дақылдар жемістері, жаңғақтар, дәмдеуіштер жатады.

01.3-топ "Өсімдіктердің ұдайы өндірісі" отырғызу үшін өсімдіктерді өсіру, безендіруге арналған өсімдіктерді өсіру, бадананы, түйнекті, тамырды, өсіндіні, өркенді алу үшін өсімдіктерді, саңырауқұлақ жіпшелерін өсіру, орман питомниктерінен басқа, питомник өнімдерін өсіру бойынша қызметті есепке алады.

01.4-топ "Мал шаруашылығына" су жануарларын қоспағанда, ауыл шаруашылығы малы мен құстың барлық түрлерін ауыл шаруашылық бойынша өсіру және көбейту қызметі кіреді.

01.5-топ "Аралас ауыл шаруашылығы" ауылшаруашылық дақылдарды немесе жануарларды өндіруге мамандандырылмаған өсімдік шаруашылығы өнімдерінің, сонымен қатар мал шаруашылығы өнімдерінің өндірісі кіреді. Мұнда саладағы мамандандыру коэффициенті жалпы өнімнің 66% аспайтын шаруашылықтағы мал шаруашылығымен үйлестірілген дақылдарды өсіру қызметі жатады. Аралас өсімдік шаруашылығы немесе аралас мал шаруашылықтарының қызметі осы топқа енгізілмейді және олардың негізгі қызмет түрі бойынша жіктеледі.

01.6-топ "Астықты өңдеу жөніндегі қызмет және ауылшаруашылық дақылдарын өсіру және мал басын көбейтуге мүмкіндік беретін қызмет" ауылшаруашылық өндірісіне тән қызметті, сондай-ақ сыйақы немесе шарттық негізде жүзеге асырылатын

өнімді өндіруге (ауыл шаруашылығы өнімдерін жинауға) бағытталмаған ауылшаруашылығына ұқсас қызмет кіреді. Бұл топқа сонымен бірге астықты жинаудан кейін жүзеге асырылатын және ауылшаруашылық өнімін бірінші нарық үшін дайындауға бағытталған қызмет енгізілген.

01.7-топ "Аңшылық және аулау осы салалардағы көрсетілетін қызметтерді ұсынуды қоса" коммерциялық мақсаттарда, тамаққа қолдануға, тері, былғары алуға немесе зерттеу мақсаттарына, хайуанаттар паркінде немесе үй жануарлары ретінде пайдалану үшін аңшылық және аң аулау қызметі жатады. Мұнда сондай-ақ аңшылық және аң аулау нәтижесінде аң терісін бауырымен жорғалаушылардың терісін және құс терісін өндіру қызметі жатады. Мұнда жануарларды фермада өсіру нәтижесінде аң терісін, бауырымен жорғалаушылардың және құстардың терісін өндіру, фермаларда жабайы жануарларды өсіру, қасапханадан көн мен тері алу, спорттық және әуесқойлық аңшылықпен байланысты қызмет түрлері жатпайды.

6. 02-бөлім "Орман шаруашылығы және ағаш дайындау" дөңгелек ағаш материалының өндірісін және жабайы өсетін ағаш емес орман өнімдерін жинауды қамтиды. Сонымен қатар бұл бөлімге болмашы өңдеу нәтижесінде алынған өнім өндірісі (отын, ағаш көмірі) және өңделмеген түрінде пайдаланылатын дөңгелек ағаш материалы кіреді. Осы қызмет түрлері тікелей табиғи және жасанды жасалған екпе ағаштарында жүзеге асырылуы мүмкін. Бұл бөлімге аралаушы және тесуші құралдар көмегімен ағашты одан әрі өңдеу кірмейді.

7. 03-бөлім "Балық аулау және балық өсіру" адамдардың тағам ретінде пайдалануына арналған қолмен немесе балық аулауға арналған құралдардың көмегімен жағалаудан немесе ішкі судан алынатын суда өмір сүретін организмдерді (әсіресе балық, былқылдақ денелілер және шаянтәрізділер) аулау бойынша қызметті, сонымен қатар қолдан ұдайы ұлғайту және балық қорын өсіруді қоса қамтитын балық өсіру немесе су шаруашылығы қызметтерін есепке алады.

3. Қолданыстағы бағамен ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу

8. Ауыл, орман және балық шаруашылықтары қызметінің жалпылама сипаттамалары үшін статистика өзара байланысқан табиғи, шартты табиғи және құндық көрсеткіштер жүйесін қолданады.

Көрсеткіштер жүйесінде ауыл шаруашылығы статистикасында белгілі бір өнім түрлерінің өндіріс сипаттамасы үшін қолданылатын табиғи және шартты-табиғи көрсеткіштер негізгі орын алады. Ауыл, орман және балық шаруашылығы қызметінің жиынтық сипаттамасы үшін құндық көрсеткіштер қолданылады, олар әртүрлі өнім түрлерінің салыстырмалылығын қамтамасыз ете отырып, сала қызметінің жиынтық қорытындысын алуға мүмкіндік береді.

9. Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы ауыл шаруашылығы статистикасында негізгі жиынтық құндық көрсеткіш болып табылады, оның есебі жалпы секция бойынша, бөлім бойынша және ЭҚЖЖ топтары бойынша жүзеге асырылады. 01-бөлімнің ішінде "ауыл шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы" көрсеткіші (01.1-01.6 топтары) жеке "өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі" (01.1-01.3 топтары), "мал шаруашылығының жалпы өнімі" (01.4-тобы), "ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтер" (01.6-тобы) көрсеткіштерін көрсете отырып, қалыптастырылады.

10. Жалпы шығарылымды есептеу жедел деректер бойынша айлық және тоқсандық негізде (бұдан әрі – ағымдағы есеп) және түпкілікті деректер бойынша жылдық негізде (бұдан әрі – жылдық есеп) жүргізіледі. Айлық есептеу дискретті түрде айға жүргізіледі, кезең бойынша соның ішінде тоқсандық деректер кезең айларының жиынтығы ретінде анықталады. Кейбір тоқсандық негіздегі деректер тек кезеңге өсу ретімен есептеледі.

11. Жалпы шығарылымды есептеу ауыл шаруашылығы өнімін өндірушілердің жеке санаттары деңгейінде өңірлер бөлінісінде жүргізіледі, оның құрамында ауыл шаруашылығы кәсіпорындары, дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары және жұртшылық шаруашылықтары бар. Содан соң жалпы ел бойынша жалпы шығарылымды алу үшін деректер қосылады.

12. Қолданыстағы бағамен ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу оның құрамына кіретін мынадай жеке көрсеткіштерді анықтаудан басталады: өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі, мал шаруашылығының жалпы өнімі, ауыл шаруашылығы салаларындағы қызметтер, орман шаруашылығындағы балық аулау және балық өсірудегі, аңшылық шаруашылығындағы өнімдер (көрсетілетін қызметтердің) көлемі.

13. Бірінші кезеңде өсімдік және мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құны есептеледі. Бұл ретте, өндірілген өнімнің мақсатты бағдары есепке алынады: сатуға, шаруашылық ішінде өндірістік тұтыну үшін, түпкілікті тұтыну үшін. Сол үшін жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілердің әрбір санатындағы мақсатты бағыттардың түрлері бойынша заттай көріністегі ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру деректері қолданылады.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары және дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтарында сату және өндірістік тұтыну үшін өндірілген өнімнің құнын есептеу кезінде құндық құраушы ретінде жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың есепті орташа жылдық (жылдық есеп кезінде) немесе есепті айға (ағымдағы есептеу кезінде) ауыл шаруашылығы өнімінің түрлері бойынша орташа сату бағасы алынады.

Жұртшылық шаруашылықтарымен түпкілікті өзіндік тұтыну үшін де солай да сату үшін және шаруашылықтың ішінде өндірістік тұтыну үшін өндірілген өнімнің құнын

есептеу кезінде құндық құраушы ретінде жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың ауыл шаруашылығы өнімдерінің бірлігі үшін нарықтағы сату бағалары туралы деректер болып саналады.

Өсімдік және мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құнын есептеу келесі формула бойынша жүзеге асырылады:

$$S_i = \sum(q_{ij} * p_i), (1)$$

мұнда

S_i - өсімдік немесе мал шаруашылығы өнімінің "i" түрінің құны;

q_{ij} - заттай көріністегі "j" мақсатты бағытты өнімнің "i" түрін өндіру;

p_i - ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілердің тиісті санаттағы "i" өнім түрі бойынша құндық құраушысы.

Жылдық есепте (1) формула ведомстволық жіктелімдерді жүргізудің үлгілік әдістемесіне сәйкес әзірленген және бекітілген "Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтердің) анықтамалығына" сәйкес өндірілген ауыл шаруашылығы дақылдары және мал шаруашылығы өнімдерінің барлық түрлері үшін қолданылады.

Ағымдағы есепте (1) формула тек осы Әдістемеге 1-қосымшада келтірілген өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құнын ағымдағы есептеу сызбасының және Әдістемеге 2-қосымшада келтірілген мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құнын ағымдағы есептеу сызбасының А-бағанында көзделген шектелген негізгі өнім түрлерінің тізбесі үшін ғана қолданылады. Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ ағымдағы есептеу сызбасы осы Әдістемеге 3-қосымшада келтірілген.

Жылдық есептеу үшін өнім түрлерінің тізбесі осы Әдістемеге 4-қосымшада келтірілген өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің (ЭҚЖЖ бойынша топталған) құнын жылдық есептеу сызбасының және осы Әдістемеге 5-қосымшада келтірілген мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің (ЭҚЖЖ бойынша топталған) құнын жылдық есептеу сызбасының А-бағанында қарастырылған. Жылдық есептеу үшін өнім түрлерінің тізбесі басқа түрлердің өндірісі пайда болғанда кеңейтілуі мүмкін. Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ жылдық есептеу сызбасы осы Әдістемеге 6-қосымшада келтірілген.

14. Өсімдік шаруашылығы өндірісі бойынша ақпарат тек қана жылдық негізде қалыптастырылатынына байланысты, ағымдағы есептеулерде өсімдік шаруашылығының өндірілген өнімінің ай сайынғы саны есепті түрде анықталады. Есепті жылы әр ауыл шаруашылығы дақылдары бойынша астықтың болжамды жалпы түсімі және алынған көлемді одан әрі жылдың айлары бойынша өндірістің маусымдылығын ескере отырып бөлу есептеудің негізі болып табылады.

Есепті жылғы ашық топырақтағы ауыл шаруашылығы дақылдарының болжамды жалпы түсімін есептеу үшін ағымдағы жылы ауыл шаруашылығы дақылдарының егістік алқабы және осы дақылдардың өткен жылғы орташа түсімділігі туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері қолданылады.

Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$Q_i = P_{ii} * U_{ii}, (2)$$

мұнда

Q_i - ауыл шаруашылығы дақылының "i" түрінің болжамды жалпы түсімі;

P_{ii} - ауыл шаруашылығы дақылының "i" түрінің есепті жылғы егістік алқабы;

U_{ii} - өткен жылғы ауыл шаруашылығы дақылының "i" түрінің түсімділігі.

Бұдан әрі алынған болжамды жалпы түсім ағымдағы жылғы айлар бойынша жылдық көлемдегі әр айдың үлестеріне сәйкес таратылады:

$$q_i = Q_i * d_{ай i} / 100, (3)$$

мұнда

q_i - заттай көріністе өсімдік шаруашылығы өнімінің есепті айдағы "i" түрінің шамаланған өндірісі;

Q_i - ауыл шаруашылығы дақылының "i" түрінің болжамды жалпы түсімі;

$d_{ай i}$ - есепті айдағы ауыл шаруашылығы дақылының "i" түрінің осы дақылды өндірудің жылдық көлеміндегі белгіленген үлесі.

Өндіріс маусымдылығы (дай i) бір кезде сарапшылық жолмен есептеулерде қолданылатын әрбір өсімдік шаруашылығы өнімінің түрлері үшін анықталды және жыл сайын өзгеріссіз қолданылады. Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен осы Әдістемеге 7-19-қосымшаларда келтірілген. Дәнді, бұршақты және майлы дақылдар бойынша ағымдағы жалпы түсім бойынша дәнді және майлы дақылдардың қолда бары және қозғалысы туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша анықталады. Сонымен қатар белгіленген заңнамалық тәртіппен келісілген және бекітілген әкімшілік дереккөздер нысанында тіркелген астықты жинау науқанының барысы туралы әкімшілік деректер ескеріледі.

Өсімдік шаруашылығы өнімінің өндірісі ауа-райы жағдайына байланысты болғандықтан, астықты жинаудың алғашқы айларында жалпы жинауды болжамдау әрқашан нақты нәтиже бермеуі мүмкін. Осыған байланысты кейінгі айларда болжамды жалпы түсім заңнамалық белгіленген тәртіппен келісілген және бекітілген әкімшілік дереккөздер нысанында тіркелген әкімшілік деректерді пайдалана отырып нақтыланады және түзетіледі және тиісінше түзетулер өндірістің айлық көлемдеріне енгізіледі.

Ағымдағы есептеулерде жабық топырақтағы көкөністер бойынша өндірілген өнім көлемі әрбір есепті айда олардың соңғы жылдық есептің деректері бойынша жалпы түсімінің 1/12 ретінде анықталады. Өзге көкөністер бойынша өндірілген өнім көлемі шілде-қазанға біркелкі таратылады және соңғы жылдық есептің деректері бойынша жалпы түсімінің 1/4 ретінде анықталады.

15. Бұдан әрі өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының жылдың басынан соңына дейін өзгеру көрсеткіші есептеледі.

Жылдық есепте өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша анықталған өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының есепті және өткен жылдардағы айырмашылығы ретінде анықталады. Осы көрсеткіш тек қана ауыл шаруашылығы кәсіпорындары мен дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша ғана қалыптастырылады, ол оң немесе теріс шама болуы мүмкін. Ағымдағы есептеуде өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі өткен жылғы жылдық деректер деңгейінде қабылданады және қыркүйек айына жатады.

Жылдың басынан соңына өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеру көрсеткішін есептеу үшін келесі формула қолданылады:

$$N_{\text{өсімдік}} = N_{\text{өсімдік } 1} - N_{\text{өсімдік } 0}, \quad (4)$$

мұнда

$N_{\text{өсімдік}}$ - жылдың басынан соңына өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі;

$N_{\text{өсімдік } 1}$ - есепті жылы өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі;

$N_{\text{өсімдік } 0}$ - өткен жылы өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі.

16. Жылдық есептеуде өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі өсімдік шаруашылығының жекелеген өнім түрлері құнының сомасы мен жылдың басынан соңына дейінгі өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі ретінде анықталады. Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$V_{\text{өсімдік}} = SS_i + N_{\text{өсімдік}}, \quad (5)$$

мұнда

$V_{\text{өсімдік}}$ - жылдағы өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі;

SS_i - өсімдік шаруашылығындағы жекелеген өнім түрлері құнының сомасы;

$N_{\text{өсімдік}}$ - жылдың басынан соңына дейінгі өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі.

Ағымдағы есептеулерде өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі (1) формула бойынша есептелген өсімдік шаруашылығындағы жекелеген өнім түрлері құнының сомасы (тізбе шегінде), жылдың басынан соңына дейінгі өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі және өзге де бір немесе екіжылдық және көпжылдық дақылдардың құны, өсімдіктердің ұдайы өндірісі үшін материалдардың құны ретінде анықталады. Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$V_{\text{өсімдік}} = SS_{i \text{ негізгі}} + S_{\text{өзге маусым}} + S_{\text{өзге көпжылд}} + S_{\text{өсім ұд өнд}} + N_{\text{өсімдік}}, \quad (6)$$

мұнда

$V_{\text{өсімдік}}$ - есепті айдағы өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі;

$SS_{i \text{ негізгі}}$ - өсімдік шаруашылығындағы жекелеген өнім түрлері құнының сомасы (тізбе шегінде);

$S_{\text{өзге маусым}}$ - өзге де бір немесе екі жылдық дақылдардың құны;

$S_{\text{өзге көпжылд}}$ - өзге де көпжылдық дақылдардың құны;

$S_{\text{өсім ұд өнд}}$ - өсімдіктердің ұдайы үшін материалдардың құны;

$N_{\text{өсімдік}}$ - жылдың басынан соңына дейінгі өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі.

Ағымдағы есептеулерде есепті кезеңде өзге де бір немесе екіжылдық дақылдардың құны өсімдік шаруашылығы өніміне баға индексін ескере отырып өткен жылғы тиісті кезеңдегі өзге де бір немесе екіжылдық дақылдардың құнына тең деп алынады. Өзге де көпжылдық дақылдар құны және өсімдіктердің ұдайы өндірісі үшін материалдардың құны осыған ұқсас қалыптастырылады.

17. Мал шаруашылығы жалпы өнімінің жылдық есептеулерінде мал шаруашылығының жекелеген өнім түрлері құнының сомасы ретінде анықталады. Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$V_{\text{мал шаруаш}} = SS_i, \quad (7)$$

мұнда

$V_{\text{мал шаруаш}}$ - жылға мал шаруашылығының жалпы өнімі;

SS_i - мал шаруашылығы жекелеген өнім түрлері құнының сомасы.

Ағымдағы есептеулерде мал шаруашылығының жалпы өнімі (1) формула бойынша есептелген мал шаруашылығының жекелеген өнім түрлері құнының сомасы (тізбе шегінде) және мал шаруашылығы өнімінің өзге түрлерінің сомасы ретінде анықталады. Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$V_{\text{мал}} = SS_{i \text{ негізгі}} + S_{\text{өзге мал}}, \quad (8)$$

мұнда

$V_{\text{мал}}$ - есепті айда мал шаруашылығының жалпы өнімі;

$SS_{i \text{ негізгі}}$ - мал шаруашылығы жекелеген өнім түрлері құнының сомасы (тізбе шегінде);

$S_{\text{өзге мал}}$ - мал шаруашылығы өнімінің өзге түрлерінің құны.

Есепті айда мал шаруашылығы өнімінің өзге түрлерінің құнын есептеу үшін өнімнің барлық өзге түрлерінің соңғы үш жылдағы мал шаруашылығы жалпы өнімінің жалпы өндіріс көлеміндегі орташа үлес салмағы қолданылады. Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$S_{\text{өзге мал}} = \frac{d_{\text{өзге мал}} * \sum SS_{i \text{ негізгі}}}{100\% - d_{\text{өзге мал}}}, \quad (9)$$

мұнда

$S_{\text{өзге мал}}$ - есепті айдағы мал шаруашылығы өнімінің өзге түрлерінің құны;

$d_{\text{өзге мал}}$ - соңғы үш жылдағы мал шаруашылығы жалпы өнімінің жалпы өндіріс көлеміндегі мал шаруашылығы өнімінің өзге түрлерінің орташа үлес салмағы, %-бен;

$SS_{i \text{ негізгі}}$ - есепті айдағы мал шаруашылығының жеке өнім түрлері құнының сомасы (тізбе шегінде).

18. Бір жылдағы ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтердің көлемі ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтерді ұсынатын заңды тұлғалардың жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулар нәтижелері бойынша анықталады. Зерттеу өткізілмеген жылдарда ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтің жылдық көлемі осы ауыл шаруашылығы өнімінің (көрсетілетін қызметінің) жалпы шығарылымындағы осы көрсетілетін қызметтердің үлесі туралы соңғы бар деректер бойынша есептеледі.

Есепті айда ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтердің көлемін анықтау үшін ағымдағы есептеулерде өткен жылғы ауыл шаруашылығы өнімдері (көрсетілетін қызметтері) жалпы шығарылымының жалпы көлеміндегі ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтер көлемінің үлесі қолданылады. Есептеу өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі және мал шаруашылығының жалпы өнімі анықталғаннан кейін төменде көрсетілген формула бойынша (10) жүзеге асырылады.

$$V_{\text{қызм}} = \frac{D_{\text{қызм}} * (V_{\text{өсімдік}} + V_{\text{мал}})}{100\% - d_{\text{қызм}}}, \quad (10)$$

мұнда

$V_{\text{қызм}}$ - есепті айдағы ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтердің көлемі;

$d_{\text{қызм}}$ - өткен жылғы ауыл шаруашылығы өнімдері (көрсетілетін қызметтері) жалпы шығарылымының жалпы көлеміндегі ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтер көлемінің үлесі, %-бен;

$V_{\text{өсімдік}}$ - есепті айдағы өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі;

$V_{\text{мал}}$ - есепті айдағы мал шаруашылығының жалпы өнімі.

19. Жылға және есепті айға ауыл шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі, мал шаруашылығының жалпы өнімі және ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтер сомасы ретінде есептеледі. Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$V_{\text{аш}} = V_{\text{өсімдік}} + V_{\text{мал}} + V_{\text{қызм}}, \quad (11)$$

мұнда

$V_{\text{аш}}$ - ауыл шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы;

$V_{\text{өсімдік}}$ - өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі;

$V_{\text{мал}}$ - мал шаруашылығының жалпы өнімі;

$V_{\text{қызм}}$ - ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтердің көлемі.

20. А секциясы бойынша өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) жалпы шығарылымын жиынтық есептеу үшін қажетті аңшылық, орман шаруашылығы және балық аулау және балық өсірудегі өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) шығарылымының жылдық көлемдері осы салаларда өзінің қызметін жүзеге асыратын заңды және жеке тұлғаларды жыл сайынғы жалпы мемлекеттік статистикалық байқау деректері бойынша анықталады.

Осы статистикалық байқаулардың нәтижелері бойынша алынған қолданыстағы бағалардағы құндық көріністегі көлемдер тікелей ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымының жылдық жиынтық есебіне қосылады.

Ағымдағы есептеулерде жыл бойы көрсетілген қызмет түрлеріндегі өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемдері өткен жылғы көлемнің 1/12 ретінде есепті жолмен анықталады.

21. Барлық құрауыштарды анықтағаннан кейін оларды қарапайым түрде жиынтықтау әдісімен жылға немесе есепті айға/тоқсанға ағымдағы бағада ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы анықталады:

$$V_{\text{А сек}} = V_{\text{аш}} + V_{\text{аңш}} + V_{\text{орман}} + V_{\text{балық}} \quad (12)$$

мұнда

$V_{\text{А сек}}$ - ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы;

$V_{\text{аш}}$ - ауыл шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы;

$V_{\text{аңш}}$ - аңшылық шаруашылығындағы өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемі;

$V_{\text{орман}}$ - орман шаруашылығындағы өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемі;

$V_{\text{балық}}$ - балық аулау және балық өсірудегі өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемі.

4. Салыстырмалы бағалармен ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу. Нақты көлем индекстерін есептеу

22. Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымының және оның құрауыштарының серпіндегі өзгерістері туралы статистикалық деректерді көрсету үшін пайызбен өлшенетін нақты көлем индексінің (бұдан әрі – НКИ) көрсеткіші қалыптастырылады.

23. НКИ-ді есептеу үшін салыстырмалы бағалармен ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы және оның құрауыштары туралы деректер, яғни өткен жылдың орташа жылдық бағаларымен немесе базистік жылдың орташа жылдық бағасымен қалыптастырылады. Жалпы шығарылымның әртүрлі құрауыштары үшін салыстырмалы бағалармен есептеудің өз ерекшеліктері бар.

24. Заттай мәндегі өндіріс туралы қолда бар деректері бойынша өсімдік және мал шаруашылықтары өнімдерінің жекелеген түрлері үшін өткен жылдың немесе базистік жылдың орташа жылдық өткізу бағасын қолдана отырып, өндірілген көлемнің тікелей құндық бағалау әдісі пайдаланылады.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары мен дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтарында өндірілген, салыстырмалы бағалардағы өнімнің құнын есептеу кезінде бағалық құрауышы ретінде түрлері бойынша ауыл шаруашылығы өнімін өткізудің орташа жылдық бағасы туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері болады.

Жұртшылық шаруашылықтары өндірген өнімнің салыстырмалы бағалардағы құнын есептеу кезінде бағалық құрауышы ретінде ауыл шаруашылығы өнімінің бірлігі үшін

базарлардағы өткізу бағалары туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері болады.

Салыстырмалы бағадағы есепті кезең үшін өсімдік немесе мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құнын есептеу келесі формула бойынша жүзеге асырылады:

$$S_{\text{салыс өнім}} = q_1 * p_0, (13)$$

мұнда

$S_{\text{салыс өнім}}$ - салыстырмалы бағадағы есепті кезең үшін өсімдік немесе мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құны;

q_1 - заттай мәндегі есепті кезеңде өсімдік немесе мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің өндірісі;

p_0 - өткен жылдағы немесе базистік жылдағы өсімдік немесе мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің орташа жылдық өткізу бағасы.

25. Заттай мәндегі өндіріс көлемі жоқ, ал тек қана құндық шамасы бар жалпы шығарылымның құрауышы үшін жылдық есептеулерде салыстырмалы бағалардағы өндіріс көлемі дефляторлау әдісімен, яғни жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың шеңберінде қалыптастырылатын, өндіріс көлемін баға индексімен қолдану арқылы қайта есептеу жолымен есептеледі. Мұндай құрауыштарға мыналар жатады: ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтер, дайындалған сүректің және өзге де орман шаруашылығы өнімдерінің құны, ағаш дайындау саласында көрсетілетін қызметтер, орман тәлімбақтарының қызметтері, ағаш кесу кезінде алынған сүректің құны, орман өсіру саласындағы көрсетілетін қызметтер, ауланған балық және басқа су жануарларының құны, өсірілген тауарлық балық пен басқа су жануарларының құны. Есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:

$$S_{\text{салыс басқа}} = S_{\text{қолданыстағы}} \div I_{\text{б}} * 100\%, (14)$$

мұнда

$S_{\text{салыс басқа}}$ - салыстырмалы бағалармен есепті кезең үшін құндық көріністегі жалпы құрауыш шығарылымның көлемі;

$S_{\text{қолд басқа}}$ - қолданыстағы бағамен есепті кезең үшін жалпы құрауыш шығарылымның құны;

$I_{\text{б}}$ - тиісті құрауыш (дефлятор) бойынша баға индексі, %-бен.

Баға индексі туралы ақпараты жоқ жалпы құрауыш шығарылым бойынша статистикалық нысандарда қарастырылған салыстырмалы бағадағы өндіріс көлемі туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері қолданылады. Мұндай құрауыштарға мыналар жатады: аң аулау өнімдерінің көлемі, өсіру өнімдерінің көлемі, аң аулау және жабайы аңдарды өсірумен байланысты көрсетілетін

қызметтердің көлемі, дайындалған ағаш тұқымдарының құны, өсірілген тұқымдық балықтардың құны, балық аулау саласындағы көрсетілетін қызметтер, балық өсіру саласындағы көрсетілетін қызметтер.

Осы тармақта көрсетілген жалпы құрауыш шығарылым бойынша салыстырмалы бағамен өндіріс көлемін есептеу сызбасы осы Әдістемеге 6-қосымшада келтірілген ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ жылдық есептеу сызбасының 3-бағанында көрсетілген.

26. Өсімдік шаруашылығында аяқталмаған өндіріс құнының өзгеру көрсеткіші жыл басынан соңына дейін НКИ-дің жылдық және ағымдағы есептеулеріне қатыспайды және тиісті салыстырмалы бағамен есептелмейді.

27. Ағымдағы есептеулерде мал шаруашылығы өнімдерінің өзге де түрлерін өндіру, бір немесе екіжылдық және көпжылдық дақылдар, ауыл шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызмет көлемдері, аңшылық шаруашылығындағы өнімдерді (көрсетілетін қызметтерді) өндірудің көлемі, орман шаруашылығы, балық аулау және балық өсіру туралы ағымдағы статистиканың болмауына байланысты олар бойынша НКИ жыл бойы салыстырмалы кезеңге 100% деңгейінде қолданылады. Тиісінше, осы жалпы құрауыш шығарылым бойынша салыстырмалы бағалардағы өндіріс көлемі салыстырмалы кезеңдегі тиісті өндіріс көлеміне тең болып қабылданады.

28. Деректер жататын НКИ көрсеткіштері кезеңге байланысты қалыптастырылады.

Есепті жыл бойы НКИ-дың үш түрі қалыптастырылады:

- 1) өткен жылдың тиісті айына/тоқсанына;
- 2) өткен айға/тоқсанға;
- 3) өткен жылдың тиісті кезеңіне.

Өткен жылдың тиісті айына/тоқсанына НКИ өткен жылдың орташа жылдық бағасымен есептелген өткен жылдың тиісті айы үшін өндіріс көлеміне өткен жылдың орташа жылдық бағасына есептелген есепті ай/тоқсан үшін өндіріс көлеміне қатынасы ретінде есептеледі.

Өткен айға/тоқсанға НКИ өткен жылдың орташа жылдық бағасында есептелген ағымдағы жылдың өткен айы/тоқсаны үшін өндіріс көлеміне өткен жылдың орташа жылдық бағасына есептелген есепті жылдың есепті айы/тоқсаны үшін өндіріс көлеміне қатынасы ретінде есептеледі.

Өткен жылдың тиісті кезеңіне НКИ өткен жылдың орташа жылдық бағасында есептелген өткен жылдың басынан тиісті кезең үшін өндіріс көлеміне өткен жылдың орташа жылдық бағасына есептелген ағымдағы жылдың басынан есепті кезең үшін өндіріс көлеміне қатынасы ретінде есептеледі.

Осы тармақта көрсетілген НКИ-нің түрлерін есептеу сызбасы осы Әдістемеге 3-қосымшада келтірілген ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (

көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ ағымдағы есептеу сызбасының 8-10-бағандарында көрсетілген.

29. Жылдық негізде базистік кезеңге қарамастан НКИ-дің екі түрі қалыптастырылады:

1) өткен жылға;

2) әрбір бес жыл сайын ауысатын (мысалы, 2005, 2010 және т.б.) базистік жылға.

Өткен жылға НКИ өткен жылдың орташа жылдық бағасында есептелген өткен жыл үшін өндіріс көлеміне өткен жылдың орташа жылдық бағасына есептелген есепті жыл үшін өндіріс көлеміне қатынасы ретінде есептеледі.

Базистік жылға НКИ базистік жылдың орташа жылдық бағасында есептелген базистік жыл үшін өндіріс көлеміне базистік жылдың орташа жылдық бағасына есептелген есепті жыл үшін өндіріс көлеміне қатынасы ретінде есептеледі.

Осы тармақта көрсетілген НКИ түрлерін есептеу сызбасы осы Әдістемеге 6-қосымшада келтірілген ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ жылдық есептеу сызбасының 4-бағанында көрсетілген.

30. НКИ-дің барлық түрлері үшін есептеуді әмбебап формуламен жазуға болады:

$$I = V_1 \text{ салыстырмалы} \div V_0 \text{ қолданыстағы} * 100\%, (15)$$

мұнда

I - нақты көлем индексі, %-бен;

V_1 салыстырмалы - салыстырмалы бағамен есепті кезең үшін құндық көріністегі өндірістің көлемі;

V_0 қолданыстағы - қолданыстағы бағамен есепті кезең үшін құндық мәндегі өндірістің көлемі.

5. Жалпы шығарылымды есептеу кезінде деректерді редакциялау

31. Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы көрсеткішін есептеу үшін пайдаланылатын кейбір деректердің болмауы мәселесі туындаған жағдайда редакциялау қолданылады. Жоқ мәндерді алмастыру үшін донорлық деректер ретінде әкімшілік деректер не басқа жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулар бойынша қалыптастырылған ұқсас деректер не орташа мәндер мысалы, аумақтық бөліністе деректер болмағанда орташа республикалық бағалар қолданылады.

32. Жалпы шығарылымды жылдық есептеуде бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың негізінде қалыптастырылатын ауыл шаруашылығы өнімдерінің кейбір түрлерін өткізу бағалары туралы деректер кейде болмауы мүмкін. Мұндай жағдайда ауыл шаруашылығы құралымдары өткізген өнім бірлігінің өзіндік

құны туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері қолданылады не сол өнім тобының ішіндегі өнімнің басқа түрлерін өткізу бағалары туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері қолданылады, мысалы, өзге де дәнді дақылдар түрлерінің өндірісін құндық бағалау үшін бидайдың құны қолданылады. Аумақтық бөліністе деректерді қалыптастыру кезінде кейбір өнім түрлерінің бағалары бақыланбайтын өңірлер бойынша орташа республикалық (немесе есептеудің деңгейіне байланысты орташа облыстық) бағалар немесе табиғи-климаттық, әлеуметтік-экономикалық сипаттама немесе аумақтық орналасуға ұқсастығы бойынша өңірлердің бағалары қолданылады.

33. Жалпы шығарылымның және нақты көлем индексі көрсеткіштері жедел деректер бойынша есепті жыл бойы ай сайын және тоқсан сайын қалыптастырылады, ал есепті жылдан кейінгі жылдың мамыр айында соңғы жылдық деректер негізінде жылдық есептеу жүзеге асырылады. Нәтижесінде жедел (қаңтар-желтоқсан үшін) және соңғы жылдық деректер арасында айырмашылық қалыптасады.

Жылдық деректермен үйлестірілген ай сайынғы және тоқсан сайынғы деректердің серпінділік қатарларын қалыптастыру мақсаты үшін жедел деректердің мұрағаттық дерекқоры осы алынған жылдық деректерді есепке ала отырып қайта есептеледі.

34. Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің (дәнді, бұршақты және майлы дақылдардан басқа) жекелеген түрлерінің жылдық құнын қайта есептеу үдерісінде осы Әдістемеге 7-19-қосымшаларда келтірілген өндірістің айлық құрылымына сәйкес жылдық көлемге пайызбен айлар бойынша бөлінеді.

Дәнді, бұршақты және майлы дақылдар бойынша жылдық және жедел деректер арасындағы айырмашылық жалпы жинау бойынша қараша айына қатысты.

Жабық топырақтағы көкөністердің құны жылдың айлары бойынша біркелкі, өзге де ашық топырақтағы көкөністердің құны – шілде-қазанға біркелкі.

Өзге де бір немесе екіжылдық дақылдардың құны мынадай үлгімен бөлінеді: азықтық дақылдар және ашық топырақтағы гүлдердің құны біркелкі бөлікпен шілде-қазанға, жабық топырақтағы гүлдердің құны – біркелкі жылдың барлық айларына.

Өзге де көпжылдық дақылдардың құны шілде-қазанға біркелкі бөлінеді.

Өсімдіктердің ұдайы өндірісі үшін материалдардың құны бойынша жедел деректер жылдық деректерге ауыстырылады.

Өсімдік шаруашылығында аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі бойынша жедел деректер қыркүйекте жылдық деректерге ауыстырылады.

Мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлері бойынша жедел және жылдық деректер арасындағы айырмашылық желтоқсан айына жатады. Мал шаруашылығы өнімдерінің өзге де түрлерінің құны есепті жылдың мал шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемінде мал шаруашылығы өнімдерінің өзге де түрлерінің бөлігі бойынша деректерді қолданумен формула (9) бойынша барлық айларға қайта есептеледі.

Ауыл шаруашылығы қызметтерінің, аңшылық және орман шаруашылықтары, балық аулау мен балық өсіру өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жылдық құны жылдың айлары бойынша біркелкі болып бөлінеді.

Салыстырмалы бағамен жалпы шығарылымның барлық құрауыштары және нақты көлем индекстері қайта есептеледі.

35. Жоғарыда жазылған қайта есептеудің нәтижесінде алынған жаңа ай сайынғы және тоқсан сайынғы деректер жылдық деректермен толығымен үйлестірілген болады және айлық және тоқсандық деректердің жалпы көпжылдық серпінінің қатарына қосылады.

Ағымдағы айлық есептеулер үдерісі үздіксіз болып табылатындығына байланысты, жылдық деректерді алғанға дейін және мұрағаттық ай сайынғы және тоқсан сайынғы деректерді қайта есептегенге дейін жылдың алғашқы бес айы бойы дерекқор ретінде өткен жылдың қайта есептелмеген мұрағаттық дерекқоры қолданылады. Қайта есептелген серпінділік қатарды алғаннан кейін маусымда өткен жылдың мұрағаттық дерекқоры шілде айынан бастап жаңаға ауыстырылады, себебі мамыр айына дейін қоса алғандағы мұрағаттық дерекқор қайта есептеусіз қалатындықтан, айырмашылық жылдық деректерге дейін маусым айымен түзетіледі. Осындай мұрағаттық дерекқор тек ағымдағы есептеулерде қолданылады және жарияланбайды.

Ағымдағы есептеулердің мақсаты және серпінділік қатарды құру мақсаты үшін ағымдағы және қайта есептелген деректерге мысал осы Әдістемеге 20-қосымшада келтірілген.

6. Ұлттық шоттар жүйесінің мақсаты үшін бақыланбайтын экономиканы есепке ала отырып жалпы шығарылымның көрсеткішін қалыптастыру

36. Ұлттық шоттар жүйесінің (бұдан әрі – ҰШЖ) талаптарына сәйкес жалпы шығарылым көлеміне ресми ғана емес, сонымен қатар бақыланбайтын экономикалық қызметті де енгізу ұсынылады. ҰШЖ мақсаттары үшін тоқсандық және жылдық негіздегі ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы көрсеткішіне статистикалық себептер бойынша бақыланбайтын, яғни есеп бермеген респонденттердің өндіріс көлеміне қосымша есептеу жүзеге асырылады.

37. Қосымша есептеу әрбір облыс және республикалық деңгейдегі қалалар үшін агрегатталған деңгейде ЭҚЖЖ үш таңбалы деңгейінде жүргізіледі: бір немесе екіжылдық дақылдарды өсіру, көпжылдық дақылдарды өсіру, өсімдіктердің ұдайы өндірісі, мал шаруашылығы өнімдерін өндіру, өсімдік және мал шаруашылығына тән қызметтер, аңшылық және аулау, осы саладағы қызмет көрсетуді қоса алғанда, орман өсіру және ағаш дайындау, балық аулау және балық өсіру.

38. Кейде кейбір ауыл шаруашылығы кәсіпорындары (заңды тұлғалар) жалпы мемлекеттік статистикалық байқаумен қамтылмаған жағдайларда (мысалы, табылмады, есеп беруден бас тартқан), бірақ олар қызметін жүзеге асырған деп пайымдалса, мұндай заңды тұлғаларға статистикалық себептермен есепке алынбаған өндіріс көлеміне қосымша есептеу өткізіледі. Өндірістің мұндай көлемін есептеу үшін есеп бермеген респонденттердің саны туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері пайдаланылады. Мұнда есептеу үшін тек қана зерттеу каталогында белсенділіктің ахуалдық коды "0" (жаңа тіркелген), "1" (белсенді) немесе "2" (уақытша жұмыс істемейтін) бар тек есеп бермеген кәсіпорындар ескеріледі.

Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары және жұртшылық шаруашылықтары деректерін кейін барлық бас жиынтыққа тарата отырып, іріктемелі зерттелетіндіктен іріктемелі статистикалық байқаудың таратылған деректері есеп тапсырмаған респонденттердің мәселесін есепке алады. Осыған байланысты статистикалық себептермен бақыланбайтын өндіріс көлемінің қосымша есептелуі шаруашылықтардың аталған санаттарында жүзеге асырылмайды.

Статистикалық себептермен бақыланбайтын өндіріс көлемін қосымша есептеу, ЭҚЖЖ әр түрі бойынша жеке орташа алғандағы жалпы шығарылым көлемінің есеп берген бір кәсіпорынға есептік деректер бойынша есептелген, есеп бермеген кәсіпорындар санына көбейтіндісі ретінде қалыптастырылады:

$$V_{\text{стат есеп}} = V_{\text{орташа есеп бергендер}} * K_{\text{есеп бермегендер}} \quad (16)$$

мұнда

$V_{\text{стат есеп}}$ - ЭҚЖЖ жеке түрлері бойынша қызмет/өнімнің (көрсетілетін қызметтің)

жалпы шығарылымын қосымша есептеу;

$V_{\text{орташа есеп бергендер}}$ - ЭҚЖЖ жеке түрі бойынша есеп берген бір

кәсіпорынның орташа жалпы шығарылымы көлемі;

$K_{\text{есеп бермегендер}}$ - ЭҚЖЖ берілген түрі бойынша есеп бермеген кәсіпорындар саны.

7. Әдістеменің өзгеруіне байланысты қозғалыс қатарын қайта есептеу

39. Осы Әдістемеге сәйкес есептеулер 2016 жылдың қаңтарынан басталады. Әдістемеді ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ есептеуде жаңа тәсілдердің қолданылуына байланысты қолданыстағы осы көрсеткіштері бойынша серпінділік қатарлары және оның құрауыштары қайта есептелетін болады. Қайта есептеу тарихи шығыс деректері барлары үшін тек сол кезең үшін және сол құрастырушылар бойынша жүзеге асырылатын болады.

Ауыл, орман және балық
шаруашылықтары өнімдерінің
(көрсетілетін қызметтерінің)

Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құнын ағымдағы есептеу сызбасы

Көрсеткіштің атауы	Жол коды	Заттай көріністегі өнімдерді өндіру			Өнімнің бірлігіне баға, теңге		Құндық көріністе, теңге						
		ағымдағы жылдың өткен айында	ағымдағы жылғы есепті айда	өткен жылдың сәйкес айында	ағымда-ғы жылғы есепті айға орташа	өткен жылғы орташа жылдық	қолданыстағы бағаларда				алдыңғы жы. орташа жы. бағаларда		
							есепті айда	өткен жылғы сәйкес айға	ағымдағы жылдың басынан есепті кезеңде	өткен жылдың сәйкес кезеңінде	өткен айда	есепті айда	ажб; еск
А	В	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құны	01	x	x	x	x	x	02-жол+38-жол+45-жол						
Бір немесе екіжылдық дақылдар	02	x	x	x	x	x	03-жол+13-жол+14-жол+21-жол+22-жол+23-жол+25-жол+36-жол+ +37-жол						
Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар	03	x	x	x	x	x	04-12 жолдар қосындысы						
бидай	04	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша			бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 2-баған * 4-баған	= 3-баған * 5-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 6-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 7-баған	= 1-баған * 5-баған	= 2-баған * 5-баған	Кб; ай 1
жүгері (маис)	05												
арпа	06												
қара бидай	07												
сұлы	08												
қарақұмық	09												
тары	10												
бұршақты көкөністер	11												
өзге де дәнді дақылдар	12												
Ақталмаған күріш	13												
Майлы дақылдар	14	x	x	x	x	x	15-20 жолдар қосындысы						

с о я бұршақтары	15	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 2-баған * 4-баған	= 3-баған * 5-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 6-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 7-баған	= 1-баған * 5-баған	= 2-баған * 5-баған	К б: аі ү 1
күнбағыстың тұқымдары	16									
мақсары тұқымдары	17									
шашақты зығырдың тұқымдары	18									
р а п с тұқымдары	19									
өзге де майлы дақылдар	20									
Картоп	21									
Темекі	22	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған	x	x	жолдар қосындысы 26-35					
Қ а н т қызылшасы	23									
Мақта	24									
Көкөністер	25	x	x	x	x					
жа бы қ топырақтың қиярлары	26	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 2-баған * 4-баған	= 3-баған * 5-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 6-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 7-баған	= 1-баған * 5-баған	= 2-баған * 5-баған	К б: аі ү = б:
жа бы қ топырақтың қызанақтары	27									
жа бы қ топырақтың өзге де көкөністері	28									
а ш ы қ топырақтың қиярлары	29									
а ш ы қ топырақтың қызанақтары	30									
басты пияз	31									
асханалық қызылша	32									
асханалық сәбіз	33									
қырыққабат	34									
а ш ы қ топырақтың өзге де көкөністері	35									
Ба қ ша дақылдары	36									

Өзге де бір немесе екіжылдық дақылдар	37	x	x	x	x	x	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған	= 7-баған өткен ай үшін	= 7-баған	=						
Көпжылдық дақылдар	38	x	x	x	x	x	39-жол+42-жол+43-жол+44-жол									
шекілдеуікті және дәнекті жемістер	39	x	x	x	x	x	40-жол+41-жол									
дәнекті жемістер	40	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған				бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша				= 2-баған * 4-баған	= 3-баған * 5-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 6-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 7-баған	= 1-баған * 5-баған	= 2-баған * 5-баған	К ба ai ү б:
шекілдеуікті жемістер	41															
Өзге де жемістер және жидектер	42															
Жүзім	43															
Жаңғақтар	44	x	x	x	x	x	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған	= өткен ай үшін 7-баған	= 7-баған	=						
Өсімдіктердің ұдайы өндірісі	45	x	x	x	x	x	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған	= өткен ай үшін 7-баған	= 7-баған	=						

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 2-қосымша

Мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құнын ағымдағы есептеу сызбасы

Көрсеткіштің атауы	Жол коды	Заттай көріністегі өнімдерді өндіру			Өнімнің бірлігіне баға, теңге		Құндық көріністе, теңге					
		ағымдағы жылдың өткен айында	ағымдағы жылғы есепті айда	өткен жылдың сәйкес айында	ағымдағы жылғы есепті айға орташа	өткен жылғы орташа жылдық	қолданыстағы бағаларда				алдыңғы жыл орташа жыл бағаларда	
							есепті айда	өткен жылғы сәйкес айға	ағымдағы жылдың басынан есепті кезеңде	өткен жылдың сәйкес кезеңінде	өткен айда	есепті айда

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																	
Мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құны	01	x	x	x	x	x	02-жол+09-жол+10-жол+11-жол+12-жол																							
Мал мен құс (тірідей салмақта)	02	x	x	x	x	x	03-жол+04-жол+05-жол+06-жол+07-жол+08-жол																							
ірі қара мал	03	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша				бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша				= 2-баған	= 3-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 6-баған	Кезеңнің барлық айлары үшін = S 7-баған	= 1-баған	= 2-баған	= 5-баған	= 5-баған	Көмегі үшін баған												
кой мен ешкі	04																													
шошқа	05																													
жылқы және жылқы тектес жануарлар	06																													
түйелер және түйе тәрізділер	07																													
үй құсы	08																													
Сиырдың шикі сүті	09																													
Тауықтың қабығындағы жұмыртқасы	10																													
Тірі қойдан қыркылған жүн, жуылмаған	11																													
Өзге де мал шаруашылығы өнімдері	12																		x	x	x	x	x	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған				= өткен ай үшін 7-баған	= 7-баған	=

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 3-қосымша

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ ағымдағы есептеу сызбасы

Құндық көріністе, теңге		Өндірістің нақты көлемінің индексі, %-бен1)		
қолданыстағы бағаларда		алдыңғы жылдағы орташа жылдық бағада		

көрсетілетін қызметтер									
Ветеринарлықтан басқа мал шаруашылығы саласындағы көрсетілетін қызметтер	10								
Аңшылық шаруашылығындағы өнімдердің көрсетілетін қызметтердің) көлемі	(11	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған		= өткен ай үшін 2 - баған	= 2- баған	= 4-баған			
Орман шаруашылығындағы өнімдердің көрсетілетін қызметтердің) көлемі	(12								
Балық аулау және балық өсірудегі өнімдердің көрсетілетін қызметтердің) көлемі	(13								

1) НКИ есептеуі тоқсан үшін дискретті түрде ай бойынша есептеуге ұқсас жүзеге асырылады.

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 4-қосымша

Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің (ЭҚЖЖ бойынша топталған) құнын жылдық есептеу сызбасы

Көрсеткіштің атауы	Жол коды	Заттай көріністегі өнімдерді өндіру		Өнімнің бірлігіне орташа жылдық баға		Құндық көріністе, теңге		
		есепті жылда	өткен (немесе базалық) жылда	есепті жылда	өткен (немесе базалық) жылда	қолданыстағы бағаларда	өткен (немесе базалық) жылдың орташа жылдық бағаларындағы есепті жылда	
А	В	1	2	3	4	5	6	7
Бір немесе екіжылдық дақылдарды өсіру	01	= 02-жол+26-жол+27-жол+49-жол+50-жол+52-жол		x	x	= 02-жол+26-жол+27-жол+49-жол+50-жол+52-жол		

Дәнді (күріштен басқа), бұршақты дақылдар және майлы тұқымдарды өсіру	02	= 03-жол+17-жол	x	x	= 03-жол+17-жол	
Тұқымдарды қоса, дәнді және бұршақты дақылдарды өсіру	03	= 04-16 жол қосындысы	x	x	= 04-16 жол қосындысы	
бидай	04	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
жүгері (маис)	05					
арпа	06					
қара бидай	07					
сұлы	08					
қонақ жүгері	09					
тары	10					
қаракұмық	11					
тритикале (бидай-қара бидай буданы)	12					
масақтылар қоспасы	13					
жасыл ірі бұршақ көкөністері (жаңа іскен)	14					
кептірілген азықты бұршақтар	15					
өзге де дәнді дақылдар	16					
Майлы дақылдар және олардың тұқымдарын өсіру	17	= 18-25 жол қосындысы	x	x	= 18-25 жол қосындысы	
соя бұршақтары	18	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
жер жаңғағы	19					
шашақты зығырдың тұқымдары	20	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
қыша тұқымдары	21					
рапс тұқымдары	22					
күнбағыстың тұқымдары	23					
мақсары тұқымдары	24					

өзге де майлы дақылдар	25						
Күріш өсіру	26						
Көкөністер мен бақша дақылдарын , тамыржемістілер мен түйнекжемістілерді өсіру	27	= 28-жол+29-жол+46-жол+47-жол	x	x	= 28-жол+29-жол+46-жол+47-жол		
Картоп және отырғызатын материалдар өсіру	28	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Көкөністер және олардың тұқымдары және көшеттерін өсіру	29	= 30-46 жол қосындысы	x	x	= 30-46 жол қосындысы		
қырыққабат	30	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
бақша дақылдары	31						
бұрыштар	32						
ашық топырақтың киярлары	33						
жабық топырақтың киярлары	34						
баялдылар	35						
ашық топырақтың қызанақтары	36						
жабық топырақтың қызанақтары	37						
жабық топырақтың өзге де көкөністері	38						
асқабак	39						
кәділер	40						
асханалық сәбіз	41						
сарымсақ	42						
басты пияз	43						
шомыр, шалғам	44	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
асханалық қызылша	45						
ашық топырақтың өзге де көкөністері	46						
Қант қызылшасы және қант	47						

қызылшасының тұқымын өсіру							
Өзге де тамыржемістілер мен түйнекжемістілер	48	= 49-жол	х	х	= 49-жол		
саңырауқұлақтар	49	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Темекі өсіру	50						
Талшықты иірілген дақылдарды өсіру	51	= 52-жол	х	х	= 52-жол		
Мақта өсіру	52	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Өзге де бір немесе екі жылдық дақылдарды өсіру	53	= 54-жол+65-жол	х	х	= 54-жол+65-жол		
Азықтық дақылдар және оның тұқымдарын өсіру	54	= 55-62 жол қосындысы	х	х	= 55-62 жол қосындысы		
азықтық тамыржемісті дақылдар	55	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
азықтық бакша дақылдары	56						
азықтық дәнді дақылдар	57						
азықтық дәнді бұршақ дақылдары	58						
сүрлемге арналған азық дақылдары (жүгерісіз)	59						
азықтық жүгері	60						
пішен	61						
өзге де азықтық дақылдар	62						
Гүлдер, гүл тұқымдарын өсіру	63	= 64-жол	х	х	= 64-жол		
		әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік		= 1-баған		

кесілген гүлдер және түйнектер	64	жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	статистикалық байқаулардың деректері бойынша		* 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Көпжылғы дақылдарды өсіру	65	= 66-жол+67-жол+69-жол+77-жол	x	x	= 66-жол+67-жол+69-жол+77-жол		
Жүзім өсіру	66	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Цитрусты жемістерді өсіру	67	= 68-жол	x	x	= 68-жол		
лимон	68	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Шекілдеуікті және дәнекті жемістерді өсіру	69	= 70-76 жол қосындысы	x	x	= 70-76 жол қосындысы		
алма	70	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
алмұрт	71						
өрік	72						
шие	73						
шабдалы	74						
қара өрік	75						
өзге де шекілдеуікті және дәнекті жемістер	76						
Басқа да жемістер, жидектер және жаңғақтарды өсіру	77	= 78-жол+79-жол	x	x	= 78-жол+79-жол		
өзге де жемістер және жидектер	78	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
жаңғақтар	79						
Өсімдіктердің ұдайы өндірісі	80	x	x	x	= 81-86 жол қосындысы		
баданалар мен түйінді баданалар	81						
көшет	82						

жеміс-жидекті дақылдар	83	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Саңырауқұлақты жер (мицелий)	84	әкімшілік деректерді ескере отырып, өсімдік шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
жемісті және сәндік ағаштар мен бұталардың екпе көшеттері	85					
жемісті және сәндік ағаштар мен бұталардың тікпе көшеттері	86					

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 5-қосымша

Мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің (ЭҚЖЖ бойынша топталған) құнын жылдық есептеу сызбасы

Көрсеткіштің атауы	Жол коды	Заттай көріністегі өнімдерді өндіру		Өнімнің бірлігіне орташа жылдық баға		Құндық көріністе, тенге		
		есепті жылда	өткен (немесе базалық) жылда	есепті жылда	өткен (немесе базалық) жылда	қолданыстағы бағаларда	өткен (немесе базалық) жылдың орташа жылдық бағаларындағы есепті жылда	
А	В	1	2	3	4	5	6	7
Сүтті бағыттағы ірі қара малды көбейту	01	= 02-жол		х	х	= 02-жол		
сиырдың шикі сүті	02	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
Басқа да ірі қара малды және енекелерді көбейту	03	= 04-жол		х	х	= 04-жол		
ІҚМ-нің шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	04	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		бағалар бойынша жалпымемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған

Жылқыларды және басқа да жылқы тұқымдастарды көбейту	05	= 06-жол+07-жол	x	x	= 06-жол+07-жол
жылқылардың шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	06	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған = 2-баған * 4-баған = 1-баған * 4-баған *
биенің шикі сүті	07				
Түйелерді және өзге де түйе тектес жануарларды көбейту	08	= 09-жол+10-жол+11-жол	x	x	= 09-жол+10-жол+11-жол
түйелер және түйе тәрізділердің шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	09	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған = 2-баған * 4-баған = 1-баған * 4-баған *
түйенің шикі сүті	10				
түйе жүні	11				
Қойларды және ешкілерді көбейту	12	= 13-17 жол қосындысы	x	x	= 13-17 жол қосындысы
қой мен ешкінің шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	13	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		= 1-баған * 3-баған = 2-баған * 4-баған = 1-баған * 4-баған *
ешкінің шикі сүті	14				
тірі қойдан қырқылған, жуылмаған жүн	15				
ешкі жүні	16				
елтіріден жасалған қозы терілері	17				
Шошқаларды өсіру	18	= 19-жол	x	x	= 19-жол
шошқаның шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	19	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		
А у ы л шаруашылығы құстарын көбейту	20	= 21-25 жол қосындысы	x	x	= 21-25 жол қосындысы
қ ұ с т ы ң шаруашылықта					

сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	21	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
тауықтың қабығындағы жұмыртқасы	22					
қаз жұмыртқасы	23					
үйрек жұмыртқасы	24					
өзге де құс жұмыртқасы	25					
Жануарлардың басқа түрлерін өсіру	26	= 27-33 жол қосындысы	x	x	= 27-33 жол қосындысы	
маралдардың шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	27	әкімшілік деректерді ескере отырып, мал шаруашылығы бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	бағалар бойынша жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған * 3-баған	= 2-баған * 4-баған	= 1-баған * 4-баған
өзге де жануарлардың шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірідей салмақта	28					
табиғи бал	29					
ірі терілер	30					
ұсақ терілер	31					
үй қояндары терісі	32					
маралдың жас мүйізі	33					

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 6-қосымша

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын және НКИ жылдық есептеу сызбасы

Жалпы өнімді құрайтындар	Жол коды	Құндық көріністе, теңге			Өндірістің нақты көлемінің индексі, өткен (немесе базалық) жылға %-бен
		қолданыстағы бағаларда	өткен (немесе базалық) жылдың орташа жылдық бағаларындағы есепті жылда	өткен немесе базалық) жылда	
А	В	1	2	3	4=3/2%

Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы	01	02-жол+11-жол+15-жол+22-жол		
Ауыл шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымы	02	03-жол+06-жол+08-жол		
Өсімдік шаруашылығының жалпы өнімі	03	04-жол+05-жол	04-жол	
Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құны (ЭҚТЖЖ бойынша топтасқан)	04	есептеу Әдістемеге 4-қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады		
Өсімдік шаруашылығында жылдың басынан соңына дейінгі аяқталмаған өндіріс құнының өзгеруі	05	есептеу Әдістеменің 3-бөлімінде жазылған	x	x
Мал шаруашылығының жалпы өнімі	06	07-жол	07-жол	
Мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерінің құны (ЭҚТЖЖ бойынша топтасқан)	07	есептеу Әдістемеге 5-қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады		
Ауыл шаруашылығы салаларындағы көрсетілетін қызметтер	08	09-жол+10-жол		
Өсімдік шаруашылығы салаларындағы көрсетілетін қызметтер	09	жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған/баға индексі * 100	
Ветеринарлықтан басқа, мал шаруашылығы салаларындағы көрсетілетін қызметтер	10			
Аңшылық шаруашылығындағы өнімдердің (көрсетілетін қызметтердің) көлемі	11	12-жол+13-жол+14-жол		
Аң аулау өнімдерінің көлемі	12	жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша		
Өсіру өнімдерінің көлемі	13			
Аң аулау және жабайы аңдарды өсірумен байланысты көрсетілетін қызмет көлемі	14			
Орман шаруашылығындағы өнім (көрсетілетін қызметтер) көлемі	15	16-жол+17-жол+18-жол+19-жол+20-жол+21-жол		
Дайындалған сүректің және өзге де орман шаруашылығы өнімдерінің құны	16			= 1-баған/баға индексі * 100
Ағаш дайындау саласында көрсетілетін қызметтер	17			

Дайындалған ағаш тұқымдарының құны	18	жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	
Ағаш кесу кезінде алынған сүректің құны	19		= 1-баған/баға индексі * 100	
Орман тәлімбақтарының қызметтері	20			
Орман өсіру саласындағы қызметтер	21		жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	
Балық аулау және балық өсірудегі өнімдер (көрсетілетін қызметтер) көлемі	22	23-жол+24-жол+25-жол+26-жол+27-жол		
Ауланған балық және басқа су жануарларының құны	23	жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	= 1-баған/баға индексі * 100	
Балық аулау саласындағы көрсетілетін қызметтер	24		жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	
Өсірілген тұқымдық балықтардың құны	25			
Өсірілген тауарлық балық пен басқа су жануарларының құны	26		= 1-баған/баға индексі * 100	
Балық өсіру саласындағы қызметтер	27		жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың деректері бойынша	

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне
7-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Картоп

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары						Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары					
	мамыр	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	мамыр	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	-	-	-	-	43,75	56,25	-	-	0,29	0,13	27,44	72,14
Ақтөбе	-	-	0,28	0,25	99,47	-	-	-	0,35	0,32	83,18	16,15
Алматы	16,06	1,42	1,10	11,51	15,10	54,81	0,29	3,63	0,74	2,65	84,72	7,97
Атырау	-	-	-	-	100,00	-	-	-	-	-	74,93	25,07
Батыс Қазақстан	-	-	0,66	0,59	9,93	88,82	-	-	0,42	0,38	99,20	-
Жамбыл	4,96	1,69	0,86	2,96	60,78	28,75	0,17	2,32	0,93	1,23	51,90	43,45
Қарағанды	-	-	1,04	0,47	98,49	-	-	-	1,09	4,49	58,03	36,39
Қостанай	-	-	0,98	0,55	95,65	2,82	-	-	0,77	0,44	64,53	34,26

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары					Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			
	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	-	0,83	2,83	23,69	72,65	2,04	6,93	43,08	47,95
Ақтөбе	-	0,08	16,52	71,69	11,71	-	0,95	46,63	52,42
Алматы	31,79	20,70	20,70	20,70	6,11	1,17	8,29	76,89	13,65
Атырау	-	-	-	43,57	56,43	-	-	82,88	17,12
Батыс Қазақстан	-	0,25	21,49	72,28	5,98	0,10	3,58	74,60	21,72
Жамбыл	-	0,26	0,40	37,69	61,65	0,07	4,59	78,66	16,68
Қарағанды	-	19,69	80,31	-	-	2,99	20,36	26,87	49,78
Қостанай	-	0,62	7,66	48,85	42,87	0,85	3,82	69,21	26,12
Қызылорда	-	-	-	-	100,00	0,81	5,52	67,15	26,52
Маңғыстау	-	-	31,00	31,00	38,00	-	-	70,27	29,73
Павлодар	-	-	-	-	100,00	1,59	5,41	93,00	-
Солтүстік Қазақстан	-	1,96	6,68	91,36	-	6,58	22,39	16,33	54,70
Түркістан	1,12	3,90	18,97	76,01	-	1,47	1,61	69,92	27,00
Шығыс Қазақстан	-	1,98	47,10	10,59	40,33	5,63	1,73	59,17	33,47
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Алматы қаласы	-	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Шымкент қаласы	1,12	3,90	18,97	76,01	-	1,47	1,61	69,92	27,00

Кестенің жалғасы

Жұртшылық шаруашылықтары				
маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
-	2,63	7,32	83,89	6,16
-	0,79	4,69	57,00	37,52
0,93	2,23	30,43	56,35	10,06
-	2,30	7,28	85,94	4,48
-	0,26	7,61	71,09	21,04
0,22	0,69	8,77	74,67	15,65
-	7,76	52,86	28,21	11,17
-	1,33	8,30	68,59	21,78
0,22	0,92	5,60	71,93	21,33
-	-	27,05	27,05	45,90
-	3,71	12,63	63,01	20,65
-	1,31	5,69	79,99	13,01
1,95	8,76	28,78	28,78	31,73
-	2,41	2,15	65,58	29,86
-	6,33	3,06	85,45	5,16
-	4,69	15,98	72,52	6,81

1,95	8,76	28,78	28,78	31,73
------	------	-------	-------	-------

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 9-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Ашық топырақтағы қызанақтар

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары				Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары				Жұртшылық шаруашылықтары			
	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	3,01	10,26	85,86	0,87	2,11	7,18	44,63	46,08	2,78	7,75	88,87	0,60
Ақтөбе	-	1,05	82,97	15,98	-	1,04	50,93	48,03	0,62	4,35	44,36	50,67
Алматы	18,81	37,62	18,81	24,76	1,22	8,64	80,15	9,99	3,02	29,32	54,30	13,36
Атырау	-	-	54,08	45,92	-	-	90,17	9,83	2,39	7,58	89,48	0,55
Батыс Қазақстан	0,36	2,78	96,86	-	0,10	3,57	74,33	22,00	0,27	8,15	73,65	17,93
Жамбыл	0,52	0,80	75,51	23,17	0,07	4,78	81,99	13,16	0,95	8,97	76,40	13,68
Қарағанды	7,42	56,64	35,94	-	2,13	14,52	19,17	64,18	7,83	53,28	28,44	10,45
Қостанай	0,94	6,31	74,10	18,65	0,75	3,40	61,50	34,35	1,29	5,81	66,33	26,57
Қызылорда	-	5,97	86,89	7,14	1,13	7,76	91,11	-	1,16	5,70	73,24	19,90
Маңғыстау	-	100,00	-	-	-	-	56,62	43,38	-	26,84	26,84	46,32
Павлодар	-	-	-	100,00	1,07	3,63	95,30	-	4,13	14,06	70,15	11,66
Солтүстік Қазақстан	0,98	3,34	71,48	24,20	18,53	63,06	18,41	-	1,30	5,62	79,00	14,08
Түркістан	2,64	9,42	57,30	30,64	1,75	1,92	83,53	12,80	11,74	30,44	30,44	27,38
Шығыс Қазақстан	2,30	54,79	12,32	30,59	6,54	2,00	68,69	22,77	2,31	2,06	62,91	32,72
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00	6,53	3,16	88,07	2,24
Алматы қаласы	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00	4,64	15,80	71,71	7,85
Шымкент қаласы	2,64	9,42	57,30	30,64	1,75	1,92	83,53	12,80	11,74	30,44	30,44	27,38

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 10-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Бақша дақылдары

--	--	--	--	--

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары			Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			Жұртшылық шаруашылықтары		
	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	-	-	100,00	3,09	14,86	82,05	-	-	100,00
Ақтөбе	0,87	68,90	30,23	0,89	43,74	55,37	5,47	36,65	57,88
Алматы	29,50	29,50	41,00	9,04	73,46	17,50	32,20	54,05	13,75
Атырау	-	71,48	28,52	-	90,50	9,50	9,79	87,88	2,33
Батыс Қазақстан	1,52	49,24	49,24	3,99	80,89	15,12	8,61	75,39	16,00
Жамбыл	1,33	76,00	22,67	4,76	80,47	14,77	9,68	74,58	15,74
Қарағанды	-	-	100,00	76,09	23,91	-	64,20	29,87	5,93
Қостанай	22,16	77,84	-	4,55	67,48	27,97	7,38	68,89	23,73
Қызылорда	1,69	24,56	73,75	5,13	54,49	40,38	6,91	73,80	19,29
Маңғыстау	-	100,00	-	-	99,64	0,36	-	-	100,00
Павлодар	-	-	100,00	3,61	80,25	16,14	22,68	77,32	-
Солтүстік Қазақстан	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00
Түркістан	13,99	66,48	19,53	3,23	73,61	23,16	40,92	29,53	29,55
Шығыс Қазақстан	33,33	33,33	33,34	7,07	56,81	36,12	4,42	63,54	32,04
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00
Алматы қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00
Шымкент қаласы	13,99	66,48	19,53	3,23	73,61	23,16	40,92	29,53	29,55

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне
11-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Басты пияз

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары			Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			Жұртшылық шаруашылықтары		
	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	24,05	75,95	-	-	-	100,00	9,42	79,50	11,08
Ақтөбе	8,52	91,48	-	1,19	58,35	40,46	5,28	54,88	39,84
Алматы	11,89	70,68	17,43	8,04	65,33	26,63	35,02	58,78	6,20
Атырау	0,00	25,55	74,45	-	87,54	12,46	9,61	86,24	4,15
Батыс Қазақстан	2,83	91,58	5,59	5,12	94,88	-	8,77	76,74	14,49
Жамбыл	1,49	85,54	12,97	4,83	81,65	13,52	10,31	79,40	10,29

Қарағанды	-	-	100,00	68,87	31,13	-	60,77	28,28	10,95
Қостанай	2,91	29,76	67,33	4,49	66,52	28,99	8,45	78,87	12,68
Қызылорда	-	-	100,00	5,19	55,18	39,63	6,41	68,44	25,15
Маңғыстау	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00
Павлодар	-	-	100,00	-	-	100,00	21,71	78,29	-
Солтүстік Қазақстан	9,19	90,81	-	-	-	100,00	10,21	89,79	-
Түркістан	20,24	79,76	-	3,72	84,58	11,70	32,35	44,83	22,82
Шығыс Қазақстан	31,18	68,82	-	8,80	70,73	20,47	4,54	65,32	30,14
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	8,22	74,74	17,04
Алматы қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	19,52	68,48	12,00
Шымкент қаласы	20,24	79,76	-	3,72	84,58	11,70	32,35	44,83	22,82

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 12-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Асханалық қызылша

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары			Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			Жұртшылық шаруашылықтары		
	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	6,60	42,66	50,74	11,79	56,67	31,54	10,28	86,71	3,01
Ақтөбе	2,02	97,98	-	0,96	47,21	51,83	6,72	69,85	23,43
Алматы	51,36	48,64	-	9,12	74,16	16,72	32,63	54,77	12,60
Атырау	-	36,72	63,28	-	50,00	50,00	8,92	80,06	11,02
Батыс Қазақстан	3,83	96,17	-	4,17	84,58	11,25	9,02	78,98	12,00
Жамбыл	-	-	100,00	5,48	92,64	1,88	9,49	73,10	17,41
Қарағанды	46,88	41,45	11,67	18,15	20,89	60,96	59,94	27,89	12,17
Қостанай	9,05	90,95	-	4,25	62,92	32,83	7,40	69,13	23,47
Қызылорда	-	-	100,00	-	-	100,00	6,13	65,45	28,42
Маңғыстау	-	-	100,00	-	50,00	50,00	-	-	100,00
Павлодар									
Солтүстік Қазақстан									
Түркістан	19,32	80,68	-	3,49	79,32	17,19	29,70	41,15	29,15
Шығыс Қазақстан	17,13	79,39	3,48	7,75	62,27	29,98	4,67	67,14	28,20

Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	9,62	87,48	2,90
Алматы қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	20,10	70,52	9,38
Шымкент қаласы	19,32	80,68	-	3,49	79,32	17,19	29,70	41,15	29,15

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне
13-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Асханалық сәбіз

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары			Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			Жұртшылық шаруашылықтары		
	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	16,66	41,67	41,67	11,35	54,51	34,14	11,60	44,20	44,20
Ақтөбе	2,31	48,84	48,85	1,14	55,61	43,25	5,14	53,48	41,38
Алматы	12,98	77,20	9,82	9,19	74,71	16,10	31,49	52,85	15,66
Атырау	-	42,90	57,10	-	50,00	50,00	12,19	43,90	43,91
Батыс Қазақстан	3,99	48,01	48,00	4,93	47,53	47,54	8,63	75,58	15,79
Жамбыл	0,86	49,02	50,12	4,63	78,22	17,15	10,33	79,56	10,11
Қарағанды	44,76	39,57	15,67	20,43	23,52	56,05	61,93	28,82	9,25
Қостанай	11,14	88,86	-	5,61	83,13	11,26	7,12	66,47	26,41
Қызылорда	-	-	100,00	4,82	51,20	43,98	6,94	74,05	19,01
Маңғыстау	-	-	100,00	-	50,00	50,00	-	-	100,00
Павлодар	56,65	21,68	21,67	3,66	81,33	15,01	15,50	59,75	24,75
Солтүстік Қазақстан	2,95	48,84	48,21	31,34	55,57	13,09	6,16	70,35	23,49
Түркістан	15,88	75,48	8,64	3,76	85,52	10,72	42,11	30,39	27,50
Шығыс Қазақстан	10,13	46,94	42,93	7,07	56,84	36,09	4,42	63,58	32,00
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	9,03	82,13	8,84
Алматы қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	19,96	70,03	10,01
Шымкент қаласы	15,88	75,48	8,64	3,76	85,52	10,72	42,11	30,39	27,50

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне
14-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Қырыққабат

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары		Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары		Жұртшылық шаруашылықтары	
	қазан	қараша	қазан	қараша	қазан	қараша
Ақмола	23,16	76,84	44,62	55,38	90,32	9,68
Ақтөбе	54,90	45,10	55,93	44,07	68,49	31,51
Алматы	34,70	65,30	83,12	16,88	80,03	19,97
Атырау	43,67	56,33	97,05	2,95	96,84	3,16
Б а т ы с Қазақстан	55,34	44,66	96,47	3,53	76,75	23,25
Жамбыл	45,60	54,40	90,77	9,23	80,81	19,19
Қарағанды	50,00	50,00	57,59	42,41	88,85	11,15
Қостанай	100,00	-	86,29	13,71	82,56	17,44
Қызылорда	-	100,00	83,60	16,40	76,89	23,11
Маңғыстау	-	100,00	62,50	37,50	-	100,00
Павлодар	-	100,00	88,05	11,95	92,29	7,71
Солтүстік Қазақстан	79,29	20,71	49,23	50,77	77,35	22,65
Түркістан	50,00	50,00	82,71	17,29	68,45	31,55
Ш ы ғ ы с Қазақстан	42,88	57,12	62,33	37,67	59,91	40,09
Нұр-Сұлтан қаласы	-	100,00	-	100,00	95,28	4,72
Алматы қаласы	-	100,00	-	100,00	89,53	10,47
Шымкент қаласы	50,00	50,00	82,71	17,29	68,45	31,55

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне
15-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Темекі

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары			Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			Жұртшылық шаруашылықтары		
	қыркүйек	қазан	қараша	қыркүйек	қазан	қараша	қыркүйек	қазан	қараша
Алматы	-	-	100,00	15,51	84,49	-	-	100,00	-
Жамбыл	-	-	100,00	-	100,00	-	-	100,00	-
Түркістан	-	-	100,00	8,92	91,08	-	-	100,00	-

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Қант қызылшасы

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары		Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары		Жұртшылық шаруашылықтары	
	қазан	қараша	қазан	қараша	қазан	қараша
Алматы	100,00	-	100,00	-	100,00	-
Жамбыл	49,45	50,55	56,10	43,90	100,00	-
Түркістан	100,00	-	0,24	99,76	100,00	-

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Мақта

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары			Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			Жұртшылық шаруашылықтары		
	қыркүйек	қазан	қараша	қыркүйек	қазан	қараша	қыркүйек	қазан	қараша
Түркістан	-	63,01	36,99	39,47	60,53	-	-	-	100,00

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне
16-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Жүзім

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары			Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			Жұртшылық шаруашылықтары		
	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00
Ақтөбе	-	-	100,00	-	-	100,00	-	25,78	74,22
Алматы	18,55	81,45	-	12,15	54,05	33,81	-	92,49	7,51
Атырау	-	-	100,00	-	-	100,00	-	100,00	-
Батыс Қазақстан	-	-	100,00	-	-	100,00	-	37,24	62,76
Жамбыл	-	-	100,00	-	53,48	46,52	26,27	73,73	-
Қарағанды	-	-	100,00	-	-	100,00	31,15	68,85	-
Қостанай	-	-	100,00	-	-	100,00	-	100,00	-
Қызылорда	-	-	100,00	-	-	100,00	56,59	26,03	17,38
Маңғыстау	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00
Павлодар	-	-	100,00	-	-	100,00	-	100,00	-
Солтүстік Қазақстан	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00
Түркістан	7,91	92,09	-	23,47	64,27	12,26	60,02	37,53	2,44
Шығыс Қазақстан	-	-	100,00	-	-	100,00	36,04	63,96	-
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	100,00	-	-	100,00	-	-	100,00

Алматы қаласы	-	100,00	-	-	-	100,00	18,83	77,53	3,64
Шымкент қаласы	7,91	92,09	-	23,47	64,27	12,26	60,02	37,53	2,44

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне
17-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Дәнекті жемістер

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары				Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			
	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	-	10,44	74,06	15,50	-	-	-	100,00
Ақтөбе	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Алматы	0,32	45,32	41,13	13,23	0,93	23,13	44,30	31,64
Атырау	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Батыс Қазақстан	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Жамбыл	-	-	-	100,00	-	1,83	5,59	92,58
Қарағанды	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Қостанай	-	-	55,74	44,26	-	-	-	100,00
Қызылорда	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Маңғыстау	-	-	-	100,00	-	-	55,35	44,65
Павлодар	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Солтүстік Қазақстан	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Түркістан	1,20	28,49	28,49	41,82	1,17	31,77	24,54	42,52
Шығыс Қазақстан	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Алматы қаласы	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Шымкент қаласы	1,20	28,49	28,49	41,82	1,17	31,77	24,54	42,52

Кестенің жалғасы

Жұртшылық шаруашылықтары				
маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
-	4,65	50,93	44,15	0,27
-	10,52	36,10	47,17	6,21
0,91	7,12	67,03	10,52	14,42
-	-	-	19,63	80,37
-	3,18	6,94	73,85	16,03
-	1,64	14,20	40,33	43,83

-	20,96	56,30	21,46	1,28
-	15,61	58,02	26,37	-
-	29,66	43,97	19,95	6,42
-	-	-	-	100,00
-	4,42	37,95	21,18	36,45
-	3,78	36,39	59,83	-
0,35	9,73	69,56	19,74	0,62
-	5,04	36,94	58,02	-
-	6,01	63,77	30,22	-
-	6,77	32,39	60,84	-
0,35	9,73	69,56	19,74	0,62

Ауыл, орман және балық
шаруашылықтары өнімдерінің
(көрсетілетін қызметтерінің)
жалпы шығарылымын есептеу
әдістемесіне
18-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Шекілдеуікті жемістер

Өңірлер	Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары				Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары			
	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	-	9,13	64,81	26,06	-	-	-	100,00
Ақтөбе	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Алматы	0,32	45,32	41,13	13,23	0,93	23,13	44,30	31,64
Атырау	-	-	-	100,00	-	-	15,37	84,63
Батыс Қазақстан	-	-	-	100,00	-	32,91	67,09	-
Жамбыл	-	67,67	32,33	-	-	1,82	5,59	92,59
Қарағанды	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Қостанай	-	-	55,74	44,26	-	-	-	100,00
Қызылорда	-	-	-	100,00	-	-	24,27	75,73
Маңғыстау	-	-	-	100,00	-	-	55,35	44,65
Павлодар	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Солтүстік Қазақстан	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Түркістан	1,20	28,49	28,49	41,82	1,17	31,77	24,54	42,52
Шығыс Қазақстан	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Нұр-Сұлтан қаласы	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Алматы қаласы	-	-	-	100,00	-	-	-	100,00
Шымкент қаласы	1,20	28,49	28,49	41,82	1,17	31,77	24,54	42,52

Кестенің жалғасы

Жұртшылық шаруашылықтары								
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
-	4,65	50,93	44,15	0,27
-	10,52	36,10	47,17	6,21
0,91	7,12	67,03	10,52	14,42
-	-	-	19,63	80,37
-	3,18	6,94	73,85	16,03
-	1,64	14,20	40,33	43,83
-	20,96	56,30	21,46	1,28
-	15,61	58,02	26,37	-
-	29,66	43,97	19,95	6,42
-	-	-	-	100,00
-	4,42	37,95	21,18	36,45
-	3,78	36,39	59,83	-
0,35	9,73	69,56	19,74	0,62
-	5,04	36,94	58,02	-
-	6,01	63,77	30,22	-
-	6,77	32,39	60,84	-
0,35	9,73	69,56	19,74	0,62

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 19-қосымша

Өндірістің айлық құрылымы жылдық көлемге пайызбен Жидектер және өзге де жемістер мен жаңғақтар

Өңірлер	А у ы л шаруашылығы кәсіпорындары	Дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары				Жұртшылық шаруашылықтары						
	қазан	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	сәуір	мамыр	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан
Ақмола	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	25,42	29,80	43,87	0,91
Ақтөбе	100,00	-	-	-	100,00	-	-	2,47	21,77	14,27	38,96	22,53
Алматы	100,00	13,64	10,53	44,52	31,31	12,90	12,90	14,38	19,91	7,57	5,74	26,60
Атырау	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	-	-	-	100,00
Батыс Қазақстан	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	5,18	4,00	66,91	23,91
Жамбыл	100,00	-	-	-	100,00	-	0,58	0,93	2,73	5,80	26,41	63,55
Қарағанды	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	45,65	31,64	21,47	1,24
Қостанай	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	37,16	31,33	31,51	-
Қызылорда	100,00	-	-	-	100,00	-	44,52	18,31	16,90	14,08	2,82	3,37
Маңғыстау	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	-	-	-	100,00
Павлодар	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	21,40	21,40	21,40	35,80

Солтүстік Қазақстан	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	12,67	18,73	50,12	18,48
Түркістан	100,00	14,14	6,37	15,28	64,21	12,13	12,13	12,80	12,80	12,80	4,82	32,52
Шығыс Қазақстан	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	12,12	12,36	52,53	22,99
Нұр-Сұлтан қаласы	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	36,93	25,74	37,33	-
Алматы қаласы	100,00	-	-	-	100,00	-	-	-	21,24	16,40	51,41	10,95
Шымкент қаласы	100,00	14,14	6,37	15,28	64,21	12,13	12,13	12,80	12,80	12,80	4,82	32,52

Ауыл, орман және балық шаруашылықтары өнімдерінің (көрсетілетін қызметтерінің) жалпы шығарылымын есептеу әдістемесіне 20-қосымша

Ағымдағы және қайта есептелген деректер мысалы

2013 жылғы алдын ала (ағымдағы) деректер

млн. теңге

қаңтар	ақпан	наурыз	сәуір	мамыр	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	қараша	желтоқсан
1585,8	1496,2	2102,5	1840,8	2079,7	2370,6	1536,1	1664,2	1880,1	1608,6	1747,2	2524,4

2013 жылғы деректер, ағымдағы статистика мақсатына қайта саналған (2013 жылғы жылдық деректерді алғаннан кейін 2014 жылғы маусымда саналған, 2014 жылғы ағымдағы есептеулерде қолданылады, жарияланбайды)

млн. теңге

қаңтар	ақпан	наурыз	сәуір	мамыр	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	қараша	желтоқсан
1585,8	1496,2	2102,5	1840,8	2079,7	1151,5	1757,5	1845,7	2023,2	1708,4	1821,1	2649,4

2013 жылғы деректер, серпінділік қатарларды жасау үшін қайта саналған (2013 жылғы жылдық деректерді алғаннан кейін 2014 жылғы маусымда саналған, жарияланады)

млн. теңге

қаңтар	ақпан	наурыз	сәуір	мамыр	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	қараша	желтоқсан
1364,8	1320,5	1561,0	1605,6	1835,1	2569,5	1757,5	1845,7	2023,2	1708,4	1821,1	2649,4